

Przed 100 laty na łamach prasy na Śląsku Cieszyńskim pisano... (50/12/16)

Data publikacji: 10.12.2016 14:30

W tym tygodniu dzieci żyły tematem św. Mikołaja, natomiast dorośli powoli przenoszą się myślami do przygotowań do świąt Bożego Narodzenia. Jednak dokładnie sto lat temu, nasi przodkowie interesowali się innymi tematami, m.in.: pogrzebem cesarza Franciszka Józefa I oraz zdobyciem Bukaresztu przez siły państw centralnych.

□

- "**Olbrzymi projekt tamy na Olzie.** Ciągłe przyczyniające wielkie szkody wylewy niewielkiej zresztą rzeki Olzy spowodowały władze do wypracowania olbrzymiego projektu dla jej uregulowania. Prace dla urzeczywistnienia projektu zostały już podjęte, jak donoszą dzienniki niemieckie z Opawy. W ostatnich czasach ukończono w Niemieckiej Lutyni i okolicy próbné wiercenia celem zbadania terenu pod budowę projektowanej olbrzymiej tamy w poprzek Olzy, tj. pewnego rodzaju zapory wodnej (Talsperre).

Tama ta ma być olbrzymich rozmiarów tak co do swej objętości (w niektórych miejscach 30 m. wysoka, a u podstawy 40 m. szeroka), jak co do długości; sięgać bowiem będzie od wzgórz na pruskim terytorium po prawym brzegu Olzy, przez Wierzniowice, dalej przez tzw. dawne stawy nieradzkie, wzdłuż grobli, aż na wzgórze poza torem kolei północnej, która miałaby być przesunięta bliżej ku Niem. Lutyni. Rzeka Olza zaś, piętrząc się przed ową tamą, ma tworzyć olbrzymi staw, czy jezioro, zalewające wielkie obszary pól hrabiowskich w Niem. Lutym, Łaziskach pruskich, Dzieńmorowicach, aż po gminę Zawadę.

Tama ta ma być budowana wspólnie przez rząd austriacki i niemiecki; jej celem zaś ma być zabezpieczenie dolnego brzegu Olzy od corocznie się powtarzającej klęski wylewów, a oprócz tego dostarczenie olbrzymich mas wody na wytworzenie siły elektrycznej przez turbiny, a w razie potrzeby także na nawodnienie pewnych obszarów." ("**Robotnik Śląski**")

- "**»Silesia« zmieniła właściciela.** W numerze »Silesii« z dnia 1. grudnia b. r. donosi dotychczasowy wydawca »Silesii« p. Karol Prochaska, że wydawnictwo tego dziennika po 57 latach przechodzi w inne ręce. P. Prochaska zaznacza, że »Silesia« była podstawą i ochroną Niemczyzny na wschodnim Śląsku i że w tym duchu nadal będzie wydawaną. Do spółki, która nadal »Silesię« wydawać będzie, ma należeć austr. Towarzystwo górniczo-hutnicze, hr. Larisch, »österr. Morgenzeitung« i dr. Silberstein." ("**Gwiazdka Cieszyńska**")

- "**(Zgon.)** W poniedziałek, dnia 28. listopada, zmarł w naszym mieście właściciel realności i mistrz siodlarski, p. Franciszek Drabina, w 49. roku życia. Pogrzeb odbył się we czwartek, dnia 30. listopada, w którym wzięli udział przedstawiciele gminy, straż pożarna, chór kościelny i wielki tłum przyjaciół i miejscowej ludności.

Nad grobem podniósł ks. proboszcz Mocko, prowadzący kondukt w asystencji księży wikarych, w serdecznych słowach zasługi zmarłego, przedstawiając go jako człowieka, gotowego każdej chwili odważnie wystąpić w obronie swych przekonań religijnych i obywatelskich. Rodzinie zmarłego wyrażamy tą drogą słowa współczucia. N. o. w p.!" ("**Gwiazdka Cieszyńska**")

- "**(Zapomogi.)** Stowarzyszenie szewców w Cieszynie rozdaje z fundacji jubileuszowej cesarza Franciszka Józefa zapomogi godnym ubogim majstrom szewskim lub ich rodzinie. Odnośne podania należy do dnia 10. b. m. wnieść do przewodniczącego p. Andrzeja Kuczery." ("**Ślązak**")

- "**Półroczne wakacje w szkołach już po Bożem Narodzeniu?** W sferach szkolnych krążą pogłoski, że władze szkolne zastanawiają się nad tem, czy nie należałoby przedłużyć półrocznych wakacyj, a to tak, żeby trwały od Bożego Narodzenia aż do lutego. Przyczyną zaprowadzenia tej nowości ma być oszczędzenie opału i światła.

Natomiast letnie wakacje byłyby krótsze. Sprawa ta nie jest rozstrzygnięta i uważaną być może tylko za wniosek."
("Nowy Czas")

- **Kącik anonsowy: "Z Orłowej.** (Wieczór Sienkiewiczowski.) Stowarzyszenia polskie w zagłębiu urządzają w piątek, 8. grudnia b. r. w sali hotelu Gwarectwa w Dąbrowie »Uroczysty Wieczór« ku czci niedawno zmarłego znakomitego pisarza naszego Henryka Sienkiewicza. Na program »Wieczoru« mają się składać:

1. Przemówienie o twórczości Sienkiewicza. 2. Recytacja dwóch najpiękniejszych noweli tegoż autora. 3. »Na jedną kartę«, sztuka w 5 aktach, jedyny utwór sceniczny Sienkiewicza. Dramat ten był wystawiony na scenie warszawskiej w latach osmdziesiątych; problem sztuki interesujący, język bardzo piękny.

Dochód z »Wieczoru« przeznaczony jest na ciepłe ubrania dla biednych dzieci w ochronkach »Macierzy Szkolnej« w zagłębiu. Początek o godz. 7. wieczorem."

[POPZEDNI ARTYKUŁ Z SERII](#)

PD